

Besluit

Accreditatierapport en -besluit met een positieve beoordeling van de accreditatieaanvraag voor de opleiding Master of Science in de ingenieurswetenschappen: architectuur/Master of Science in Architectural Engineering (master) van de Vrije Universiteit Brussel

datum

19 april 2012

onderwerp

accreditatierapport en -besluit

(#5385)

bijlage

1

1. Inleiding

Bij brief van 23 augustus 2011 heeft het instellingsbestuur van de Vrije Universiteit Brussel te Brussel een accreditatieaanvraag ingediend bij de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) voor de opleiding Master of Science in de ingenieurswetenschappen: architectuur/ Master of Science in Architectural Engineering (master). Deze aanvraag is ontvangen op 23 augustus 2011 en ontvankelijk verklaard op 30 oktober 2011.

De accreditatieaanvraag steunt op het visitatierapport van een externe beoordeling uitgevoerd door een visitatiecommissie ingesteld door de Vlaamse Interuniversitaire Raad (VLIR).

De visitatiecommissie kende de volgende samenstelling:

Voorzitter:

- Prof. dr. arch. André De Herde, gewoon hoogleraar aan de Faculté d'architecture, d'ingénierie architecturale, d'urbanisme (LOCI) van de Université catholique de Louvain (UCL) en decaan van deze faculteit;

Leden:

- Prof. dr. Koos Bosma (domeinexpert), hoogleraar Architectuurgeschiedenis en Erfgoedstudies, geschiedenis van de moderne architectuur en stedenbouw bij de opleiding Kunstgeschiedenis van de Vrije Universiteit Amsterdam in Nederland;
- Ir. Arch. Dirk Jaspaert (domeinexpert), oprichter en zaakvoerder van BAS, Bureau voor Architectuur en Stabiliteit, te Leuven, tevens docent structuurontwerp en bouwtechnieken aan het Hoger Architectuurinstituut Sint-Lucas;
- Ir. Arch. Michiel Riedijk (domeinexpert), leidt met Jan Willem Neutelings het in Rotterdam gevestigde bureau Neutelings Riedijk Architecten. Sinds 2009 is hij als hoogleraar verbonden aan de Technische Universiteit Delft en is daar leerstoelhouder van de sectie Openbare gebouwen en Architectonische Compositie;
- Prof. dr. Jan Masschelen (onderwijsdeskundige), gewoon hoogleraar "wijsgerige pedagogiek" aan de K.U. Leuven. Hij had opdrachten als gasthoogleraar aan de universiteiten van Caen, Zürich en Bern;
- Sam Lanckriet (student-lid), burgerlijk ingenieur-architect, studeerde in 2010 af aan de Universiteit Gent.

- Dr. Dieter Cortvriendt, stafmedewerker kwaliteitszorg verbonden aan de VLIR.
- De visitatie heeft plaatsgevonden op 1 tot en met 3 december 2010. Het visitatierapport dateert van juli 2011.

2. Formele overwegingen

De NVAO komt tot de volgende vaststellingen:

- De externe beoordeling is opgesteld en onderbouwd overeenkomstig het toepasselijke Accreditatiekader bestaande opleidingen hoger onderwijs Vlaanderen van de NVAO en volgens de daarbij behorende beslisregels;
- De visitatiecommissie heeft voor de externe beoordeling het door de VLIR vastgestelde visitatieprotocol gevolgd;
- De externe beoordeling verschaft inzicht in de samenstelling van de visitatiecommissie;
- De externe beoordeling bevat een onderzoek ten gronde naar de aanwezigheid van voldoende generieke kwaliteitswaarborgen

De NVAO is in het licht van het vorenstaande tot de slotsom gekomen dat de externe beoordeling over de voorliggende opleiding regelmatig en gedegen tot stand is gekomen.

3. Inhoudelijke overwegingen

De NVAO steunt haar inhoudelijke besluitvorming in hoofdzaak op de onderstaande elementen uit het visitatierapport.

Doelstellingen

De opleiding heeft duidelijke en realistische doelstellingen geformuleerd, zo stelt de commissie, die zowel in de breedte als diepte toereikend zijn. Bovendien heeft de opleiding haar doelstellingen op een competentiegerichte wijze verder gespecificeerd.

De doelstellingen en competenties sluiten goed aan bij het referentiekader van de commissie en stroken met artikel 58 van het Structuuredecreet voor het Hoger Onderwijs in Vlaanderen. Ze zijn tevens geïnspireerd op nationale en internationale standaarden en wettelijke bepalingen zoals de Europese richtlijn betreffende de erkenning van beroepskwalificaties. De eindtermen zijn – aldus de commissie – concreet genoeg om alle betrokkenen een accuraat beeld te geven van de opleiding burgerlijk ingenieur-architect van de VUB.

De doelstellingen en competenties van de opleiding zijn gericht op het beheersen van algemene en algemene wetenschappelijke competenties en dit op een academisch niveau. Ze leggen, aldus de commissie, tevens de nodige nadruk op recente ontwikkelingen in het domein van de architectuur en stellen de studenten in staat om in een bepaald aspect van het vakgebied een originele bijdrage te leveren.

In de doelstellingen en competenties is er ook afdoende aandacht voor het verwerven van vaardigheden en attitudes die de nodige aansluiting hebben met een steeds veranderende maatschappelijke en professionele context, binnen of buiten de academische wereld.

De opleiding besteedt de nodige aandacht in de doelstellingen en competenties aan de internationale dimensie van de opleiding. De commissie stipt aan dat het multidisciplinaire karakter van de opleiding gegarandeerd is en dat de doelstellingen en competenties dit reflecteren.

Pagina 3 van 11 De commissie stelt dat de afstemming van de doelstellingen op de eisen die worden gesteld door binnenlandse en buitenlandse vakgenoten en de wensen en behoeften van het beoogde beroepenveld aangetoond is.

De eindtermen zijn ontleend aan de eisen vanuit het wetenschappelijke domein en de professionele realiteit. Contacten met het beroepenveld zijn legio. Meerdere stafleden hebben naast hun aanstelling op de universiteit ook een functie in een architectuurpraktijk. Het gehele programma burgerlijk ingenieur-architect zet sterk in op de synergie tussen of integratie van de kunst en kunde van het bouwen. De commissie looft deze aanpak. De opleiding tracht vooral de integratie van de verschillende pijlers (ontwerpen, architectuur- en ingenieurswetenschappen) en de doorwerking van het gevoerde onderzoek in het onderwijs te bewerkstelligen. Het is expliciet het opzet van de opleiding dat de studenten een aantal onderzoekscompetenties realiseren.

De opleiding is qua niveau en oriëntatie goed vergelijkbaar met andere architectuuropleidingen aan binnenlandse en buitenlandse universiteiten, aldus de commissie. De commissie meent wel dat de opleiding van de VUB meer nadruk legt op de bouwkundige aspecten van het architectuurgebeuren en dat andere aspecten minder aan bod komen. De commissie meent dat de VUB-opleiding excelleert in het domein structuren, en hiermee een sterk eigen profiel hebben aangemeten.

Het gevoerde inclusief beleid – bijvoorbeeld de relatie tussen onderzoeks- en ontwerp vragen binnen de masterproef, of tussen het ontwerp onderwijs en de theorie Opleidingsonderdelen (OO's), met oog voor de maatschappelijke en professionele context – vindt de commissie goed, maar dient conceptueel beter geformuleerd te worden.

Programma

In de master kunnen de studenten naast een stam van 54 Sp, een masterproef van 24 Sp en twee profielgebonden OO-pakketten een aanzienlijk aandeel keuzevakken opnemen. Het programma vertoont een goed evenwicht tussen de pakketten architectuur- en ingenieurswetenschappen, aldus de commissie. Daarnaast vormen de ontwerpstudio's – gekenmerkt door een intensieve begeleiding – de centrale ruggengraat van de opleiding, welke de integratie van de harde en zachte wetenschappen en het toepassen van de kenniscomponenten realiseren.

Om de realisatie van de doelstellingen in het programma burgerlijk ingenieur-architect begrijpelijk weer te geven heeft de opleiding tevens een matrix opgesteld waarbij voor de verschillende competenties wordt aangegeven welke OO deze realiseren. De commissie stelt dat deze matrices duidelijk maken dat nagenoeg alle competenties aan bod komen. De matrices tonen ook aan dat de verschillende opleidingsonderdelen een evenwichtig geheel van kennis en inzicht, vaardigheden en attitudes aanbrengen. Ook de verhouding plicht- en keuzevakken is goed, aldus de commissie.

De commissie meent tevens er voldoende disciplineoverschrijdende elementen aanwezig zijn. De samenwerking die er bestaat tussen de studenten Bouwkunde en Architectuur getuigt hiervan. De internationale dimensie van het programma bestaat vooreerst uit de mogelijkheid van het opnemen van een Erasmus-programma. Ook tal van andere initiatieven, zoals de Summer School on Construction History, versterken de internationale dimensie.

De studenten en afgestudeerden toonden een grote tevredenheid over de relatie tussen doelstellingen en inhoud van het programma, aldus de commissie. Vooral de duidelijke link met de onderzoekspunten is een grote troef van de opleiding. Sommige competenties zoals 'leiding geven' en de voorbereiding op het beroep van architect, dienen wel meer aandacht te krijgen binnen het programma.

Pagina 4 van 11 De sterke band die er bestaat tussen de Ingenieursopleidingen Architectuur en Bouwkunde is uniek en excellent.

De commissie meent echter dat dit nog meer uitgedragen kan worden, wat ook de eigenheid van de opleidingen burgerlijk ingenieur- architect van de VUB scherper in beeld kan brengen.

De samenwerking op het niveau van het programma tussen de VUB en ULB (BRUFACE) en het oprichten van een Engelstalige master is een goeddoordachte keuze voor de toekomst, zo besluit de commissie.

Het zelfevaluatie rapport stelt dat er veel nadruk ligt op kennisontwikkeling. Daarnaast legt de opleiding ook veel nadruk op het kunnen toepassen van de verworven kenniscomponenten in een multidisciplinaire context, en dit op basis van gefundeerde redeneringen.

Het programma tracht verder een aantal vaardigheden en attitudes die noodzakelijk zijn voor het functioneren van een burgerlijk ingenieur-architect aan te brengen, waarbij de capaciteit om de verschillende elementen die aan bod komen bij het ontwerpen van een bouwproject, zoals analyseren, modelleren, simuleren, synthetiseren en grafisch, schriftelijk en mondeling communiceren, centraal staat. Kritische reflectie, probleemoplossend denken en zelfstandig leren zijn hier sleutelbegrippen.

De bestaande onderzoeksexpertise binnen de vakgroep ARCH wordt vanuit drie invalshoeken: de architectuurwetenschappen, de ingenieurswetenschappen en het ontwerpen (zowel architectonisch als bouwtechnisch), aangebracht binnen het onderwijs, en gradueel over de jaren opgebouwd. Met het OO Onderzoeksgebonden capita selecta in aanloop van de Masterproef tracht de masteropleiding ook expliciet een aantal onderzoeksmethodes aan te leveren. De studenten, zo stelde de commissie vast, komen meermaals in contact met de verschillende onderzoeksspeerpunten en recente ontwikkelingen in het domein. De doorwerking onderzoek onderwijs is gegarandeerd. De Workshop Textielarchitectuur, de Summer School on Construction History en de opgaven van de ontwerpen en masterproeven getuigen hiervan.

De commissie wil benadrukken dat het academisch karakter van het programma ook gegarandeerd wordt doordat de opleiding inspeelt op actuele maatschappelijke issues. Het maatschappelijk engagement dat vele studenten hebben bewijst dit.

De academische gerichtheid van het programma is goed. Er is veel aandacht voor kennisontwikkeling, het bijbrengen van onderzoekskompetenties, voor de aansluiting bij de recente ontwikkelingen in het domein van de architectuur en voor het bijbrengen van specifieke vaardigheden en attitudes eigen aan het domein.

Uit de gesprekken met de studenten en afgestudeerden blijkt dat ze de academische en professionele gerichtheid van het programma goed vinden.

Zoals al aangestipt getuigt de opleiding van een groot maatschappelijk engagement. De commissie vraagt aan de staf om dit engagement en de Brusselse en/of grootstedelijke context nog een prominentere plaats te geven in het curriculum, alsook dat de staf een duidelijkere maatschappelijke positie innemen.

In de masterjaren hebben de studenten de keuze uit twee evenwaardige profielen. Deze profielen zijn verdiepend en worden omkaderd door een vaste stam, de Masterproef en de keuzevakken. Met het ruim aanbod aan keuzevakken kan de student zijn Masteropleiding kleuren. De keuzevakken kunnen vrij ingevuld worden door de student. Dit laat toe dat studenten zich specialiseren.

Het programma vertoont een coherente en sequentiële opbouw. Het vertoont tevens weinig of geen inhoudelijke overlap.

Uit de gesprekken met de studenten en afgestudeerden blijkt dat ze tevreden zijn over de samenhang van het programma; dat de opleidingsonderdelen goed op elkaar aansluiten, en

Pagina 5 van 11 dat de overgang van bachelor naar master vlot verloopt. De commissie spreekt zich lovend uit over de opeenvolging van de verschillende ontwerpvakken.

De studenten en afgestudeerden zijn in het algemeen tevreden over de samenhang binnen de 'pijlers' (ontwerpen, architectuurwetenschappen- en ingenieurswetenschappen OO's) en de verhouding die er is tussen de plicht- en keuzevakken. De commissie meent ook dat de afstemming van het ontwerponderwijs met de andere vakken goed is en dat de verschillende stafleden hieromtrent een coherente visie (het 'integratief ontwerponderwijs') ontwikkeld hebben. Semester per semester, en met stijgende moeilijkheidsgraad, worden de theorievakken geïntegreerd in het ontwerponderwijs.

Uit de studietijdmetingen blijkt dat de reële studietijd ongeveer overeenstemt met de begrote studietijd. De studenten en afgestudeerden die de commissie heeft gesproken lieten verstaan dat de programma's studeerbaar zijn. De masterjaren worden wel als zwaarder ervaren dan de bachelorjaren. De specificiteit van de werkvormen, eigen aan een architectuuropleiding, maakt dat de studiebelasting toch als hoog omschreven mag worden. De commissie stelde geen noemenswaardige studiebelemmerende factoren vast en meent dat mede door de grote aanspreekbaarheid van de staf problemen betreffende de studietijd goed opgevangen worden.

Uit de gesprekken met de studenten en afgestudeerden maakte de commissie op dat de omvang van het ontwerpatelier en sommige theorievakken uitgedrukt in studiepunten niet altijd goed overeenstemt met de inspanningen die de studenten moeten leveren. De commissie stelt dat de opleidingen dienen na te gaan hoe ze dit kunnen remediëren. De commissie besluit dat er voldoende verschillende en activerende werkvormen zijn, en dat deze goed aansluiten bij de te realiseren competenties en doelstellingen. De pedagogische aanpak is zeer goed afgestemd op het aantal studenten en de karakteristieken van de instromende studenten. De 'doorwerking' of integratie van de verschillende pijlers en of disciplines (zoals tussen de basisvakken en het ontwerpen, of tussen de bouwkunde en architectuur) wordt ondersteund door de gepaste werkvormen. De studenten zijn goed op de hoogte van de formele en inhoudelijke aspecten van het evaluatiegebeuren, aldus de commissie. Studenten kunnen op regelmatige wijze feedback bekomen omtrent hun beoordeling en toetsing, zo stelt de commissie.

De commissie stelde vast dat studenten en afgestudeerden zeer tevreden zijn over de examenroosters en dat er voldoende tijd is om zich goed voor te bereiden op de evaluaties. De commissie heeft een aantal examenvragen bestudeerd en stelt dat deze het niveau en de kwaliteit van de opleiding adequaat weerspiegelt.

De beoordeling en toetsing van de masterproef is excellent georganiseerd, aldus de commissie.

De masterproef is het belangrijkste opleidingsonderdeel in het tweede masterjaar burgerlijk ingenieur-architect. Met 24 studiepunten voldoet de masterproef aan de formele vereisten qua omvang.

Elke masterproef kent een onderzoeks- en ontwerppluik. Bovendien dienen beide luiken gekoppeld te zijn, conform de onderwijsvisie van de opleidingen.

De studenten en afgestudeerden zijn zeer tevreden over de voorbereiding en begeleiding van hun masterproef. De organisatie van de masterproef, met het aanstellen van een coördinator specifiek voor dit opleidingsonderdeel, wordt door de commissie geapprecieerd. De criteria ter evaluatie van het masterproefwerk zijn nauwgezet vastgelegd.

De commissie besluit dat de ingekeken masterproeven getuigen van het feit dat de studenten een groot aantal vooropgezette competenties realiseren, met inbegrip van een groot analytisch en/of synthetisch vermogen alsook zelfstandig werken, Intellectuele nieuwsgierigheid, kritisch denken, en een wetenschappelijke onderzoeksingesteldheid.

Inzet van personeel

Het personeel van de vakgroepen ARCH en MeMC verzorgen een meerderheid van opleidingsonderdelen en vormen dus de kern van de opleiding. Deze kern voorziet in het basiscurriculum van de master gemiddeld 85% van de studiepunten.

Het personeelsbeleid van de opleiding tot master of Science in de Ingenieurswetenschappen: Architectuur kadert in het algemene personeelsbeleid van de VUB en het decreet voor het hoger onderwijs. Aanstellingen, promoties en dergelijke gebeuren op basis van verdiensten op onderwijs- en onderzoeksvlak en op het vlak van dienstverlening.

Ondanks de verruiming van het kader en het opstellen van een meerjarenplan blijft de omkadering van de vakgroep ARCH laag. Om dit tekort (gedeeltelijk) op te vangen werd hierop creatief ingespeeld door de samenwerkingsverbanden te intensifiëren met andere opleidingen aan de VUB en de ULB. Door het overnemen van weloverwogen opleidingsonderdelen en het organiseren van cursussen in cotitulatuur is de onderwijsbelasting van het ZAP verminderd.

Alle docenten hebben de mogelijkheid om onderwijskundige trainingen, workshops, cursussen en seminars te volgen. Dit wordt aangemoedigd. De meeste van de docenten hebben aan één of meerdere van deze activiteiten deelgenomen.

De vakinhoudelijke deskundigheid van het AP is goed en de staf heeft de nodige vakdidactische deskundigheid, aldus de commissie. De studenten lieten de commissie weten dat ze de inzet van de stafleden appreciëren, en dat ze de staf op een informele manier kunnen benaderen. De intense samenwerking tussen stafleden en studenten is een grote troef van de opleidingen, zo stelt de commissie.

De docenten worden afdoende geëvalueerd wat hun onderwijstaken betreft. Nieuwe personeelsleden worden goed opgevangen en alle stafleden zijn zeer begaan met de opleiding.

De stafleden vormen een hechte groep, gekenmerkt door een duidelijke en gedeelde onderwijsvisie, wat de kwaliteit van de opleidingen ten goede komt.

De universiteit en faculteit dienen er blijven op toe te zien dat de specificiteit van de architectuuropleidingen onvoorwaardelijk erkend wordt.

De commissie stelt vast dat de onderzoeksoutput goed is. Het onderwijzend personeel wordt zo veel mogelijk belast met onderwijs dat verband houdt met hun specialisatie op het gebied van hun onderzoeksactiviteiten of beroepssituatie.

De stafleden die de kern van de opleidingen burgerlijk ingenieur-architect verzorgen worden gekenmerkt door een grote waaier aan onderzoeksexpertises en beroepservaringen, zo stelt de commissie. Dankzij de grote vertegenwoordiging van stafleden die zelf actief zijn in de beroepswereld behoudt de opleiding voeling met het beroepenveld. Op regelmatige basis worden ook gastlezingen en -colleges ingericht. Dit gebeurt op initiatief van de docenten die een beroep doen op hun eigen netwerk. Stages leveren in dit opzicht eveneens een belangrijke bijdrage.

Er zijn tal van internationale contacten, veelal onderzoeksmatig, die rechtstreeks en of onrechtstreeks een impact hebben op het onderwijs. Zo kunnen de studenten de twee weken durende Summer school on Construction History via keuzevakken in hun curriculum opnemen.

Pagina 7 van 11 De commissie stelt dat de onderzoeksdeskundigheid en praktijkervaring van de staf en de verschillende expertises die de stafleden hebben ondubbelzinnig bijdragen tot het niveau en de kwaliteit van de opleidingen burgerlijk ingenieur-architect van de VUB.

De commissie meent dat de inbreng van de architectuurtheorie en -geschiedenis een grote meerwaarde is voor de opleiding. Ze wil dan ook dat de Vakgroep ARCH nagaat of een vierde onderzoeksgroep, gesteund op deze inbreng, opportuun zou zijn.

De commissie stelt vast dat de opleidingen burgerlijk ingenieur-architect met de huidige omvang van het personeelsbestand het zeer moeilijk hebben de programma's met de gewenste kwaliteit te blijven verzorgen. Er zijn te weinig garanties, zo meent de commissie, dat met de huidige omkadering de opleidingen de nodige kwaliteit in de toekomst zullen kunnen blijven garanderen.

De commissie besluit dat de belasting nog te groot is. Het aantal voltijdse stafleden is nog te beperkt. Door het gekozen onderwijsmodel waar doorwerking en integratie centraal staan staat het personeel onder grote druk. Een grotere omkadering is dus noodzakelijk. De commissie beveelt alle belanghebbenden aan om snel de nodige maatregelen te nemen om de kwantiteit van het personeel te verhogen. De commissie kreeg tijdens haar bezoek duidelijke signalen dat al het nodige zal gedaan worden om de omkaderingsgraad te vergroten, en dat de faculteit, zo stelde de commissie vast, deze materie tevens ter harte neemt.

Gelet op de kwaliteit van het personeel en hun grote inzet en motivatie deelt de NVAO de afweging van de commissie om op dit onderwerp tot een positief oordeel te komen.

Voorzieningen

De commissie stelt, na de materiële voorzieningen bezocht te hebben, dat de omvang en kwaliteit van de huisvesting en materiële voorzieningen goed zijn.

Het aanbod van software, specifiek voor de architectuurstudenten is adequaat.

De studenten kunnen gebruik maken van de vakgroepbibliotheek. De commissie stelt dat de catalogus nog te beperkt is. De centrale bibliotheek is dan weer geen aantrekkelijke plek zo stelde de commissie vast. Digitaal is het aanbod goed.

De commissie heeft ook kennis gemaakt met de ELO PointCarré, en meent dat deze aan alle betrokkenen (inter)actieve ondersteuning biedt.

De effectiviteit van de informatieverstrekking en de studiebegeleiding met het oog op de studievoortgang, en de aansluiting hiervan op de wensen en behoeften van de studenten is goed. Vooral het klein aantal studenten garandeert dat studenten die vakspecifieke problemen hebben goed begeleid worden. De commissie stelde vast dat alle stafleden een grote inzet tonen om studiegerelateerde problemen snel te detecteren en te remediëren

Interne kwaliteitszorg

De opleiding wordt periodiek geëvalueerd, zowel op het niveau van de opleidingsonderdelen als op het niveau van het programma. Dit gebeurt vooral op basis van studentenbevragingen. Deze aanpak, samen met de informele evaluatiemomenten garandeert, aldus de commissie, dat de kwaliteit van de opleiding bewaakt wordt en dat er tijdig verbeteracties gedefinieerd, geïnitieerd en geïmplementeerd kunnen worden.

De commissie stelt vast dat de uitkomsten van de hierboven vernoemde evaluaties de basis vormen voor aantoonbare verbetermaatregelen. Ze merkt op dat diegenen betrokken bij de opleidingen de nodige inspanningen leveren om snel en gericht problemen op te lossen. Alle stafleden tonen een groot engagement en een grote bereidheid om de opleidingen permanent te verbeteren.

Pagina 8 van 11 De commissie meent dat vele van de bevindingen en aanbevelingen van de vorige visitatiecommissie uitgebreid gevolg hebben gekregen. Zo zijn er grote inspanningen geleverd om de materiële voorzieningen te verbeteren, het personeelskader uit te breiden, de doorwerking tussen onderzoek en onderwijs te versterken, de samenwerking tussen de VUB en de ULB te intensifiëren en een aantal noodzakelijke curriculumwijzigingen door te voeren. De commissie stelt dat de ORBIA en ORMAB en de Vakgroep ARCH vele verbeteringsuggesties ter harte genomen hebben. Het is voor de commissie duidelijk dat de staf grondig over het aangeboden onderwijs heeft gereflecteerd. De commissie wil ook aanstippen dat de opleidingen kwetsbaar blijven. Gegeven de kleinschaligheid van de opleidingen hun grote troef is, kan een sterke toename van het aantal studenten de aantrekkingskracht van de opleidingen in gevaar brengen. De commissie besluit dat wat de IKZ betreft de betrokkenheid van de medewerkers groot is, dat de studenten goed betrokken zijn bij de besluitvorming, de alumniwerking nog verder uitgebouwd kan worden, en dat de betrokkenheid van het beroepenveld, zij het op informele basis, goed is. De commissie suggereert wel om de studenten sneller feedback te geven wat de uitkomsten van de IKZ-bevragingen betreft. Zij hebben het gevoel dat deze enquêtes een verplicht nummertje zijn en zien er dus niet altijd de meerwaarde van in.

Resultaten

Op basis van de gesprekken met de studenten en alumni over het programma, het niveau van de masterproeven en examens en de tevredenheid van de afgestudeerden over de genoten opleiding alsook hun tewerkstellingsprofielen komt de commissie tot de conclusie dat de opleiding master of Science in de Ingenieurswetenschappen: Architectuur haar doelstellingen goed realiseert.

Uit de gesprekken met de studenten en alumni blijkt dat het programma het leeuwendeel van de te verwerven competenties afdekt. Vooral het ontwerponderwijs wordt hoog ingeschat door de studenten en afgestudeerden. Daarnaast blijken de kleinschaligheid en laagdrempeligheid de grote troeven te zijn van de Architectuuropleiding van de VUB. De alumni blijken zeer tevreden te zijn over de genoten opleiding. Ze signaleerden wel dat hun economische (bedrijfskundige) bagage en hun leidinggevende capaciteiten beperkt zijn. De commissie stelde vast dat qua internationalisering de opleidingen burgerlijk ingenieur-architect van de VUB goed scoren.

Wat de master betreft blijken alle studenten hun diploma binnen de voorziene studieduur van twee jaar te behalen.

Conclusie

De NVAO is in het licht van het vorenstaande tot de slotsom gekomen dat het eindoordeel van de commissie deugdelijk is gemotiveerd. De NVAO kan zich dan ook aansluiten bij de bevindingen en overwegingen voor alle facetten en onderwerpen, zoals verwoord in het visitatierapport. De eindconclusie uit het visitatierapport wordt gevolgd.

De NVAO besluit dat de opleiding voldoet aan de eisen gesteld in de Europese richtlijn 2005/36/EG.

De tabel geeft per onderwerp en per facet het oordeel van de visitatiecommissie weer.

ONDERWERP	ORDEEL	FACET	ORDEEL
1 Doelstellingen opleiding	voldoende	1.1 niveau en oriëntatie	G
		1.2 domeinspecifiek referentiekader	G
2 Programma	voldoende	2.1 eisen gerichtheid	G
		2.2 relatie doelstellingen - programma	G
		2.3 samenhang programma	G
		2.4 studielast	G
		2.5 toelatingsvoorwaarden	G
		2.6 studieomvang	V
		2.7 afstemming vormgeving - inhoud	G
		2.8 beoordeling en toetsing	E
		2.9 masterproef	G
3 Inzet van personeel	voldoende	3.1 eisen gerichtheid	G
		3.2 kwantiteit	O
		3.3 kwaliteit	G
4 Voorzieningen	voldoende	4.1 materiële voorzieningen	G
		4.2 studiebegeleiding	G
5 Interne kwaliteitszorg	voldoende	5.1 evaluatie resultaten	G
		5.2 maatregelen tot verbetering	G
		5.3 betrokkenheid	G
6 Resultaten	voldoende	6.1 gerealiseerd niveau	G
		6.2 onderwijsrendement	G

Eindoordeel NVAO: positief

De onderstaande tabel geeft per onderwerp het globaal oordeel van de NVAO weer.

ONDERWERP	ORDEEL
1 Doelstellingen	voldoende
2 Programma	voldoende
3 Inzet personeel	voldoende
4 Voorzieningen	voldoende
5 Interne kwaliteitszorg	voldoende
6 Resultaten	voldoende

Eindoordeel NVAO: positief

6. Besluit¹

betreffende de accreditatie van de Master of Science in de ingenieurswetenschappen: architectuur/ Master of Science in Architectural Engineering (master) van de Vrije Universiteit Brussel.

De NVAO,
Na beraadslaging,
Besluit:

Met toepassing van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, wordt het accreditatierapport en –besluit met positief eindoordeel voor de opleiding Master of Science in de ingenieurswetenschappen: architectuur / Master of Science in Architectural Engineering (master) van de Vrije Universiteit Brussel goedgekeurd en wordt de opleiding geaccrediteerd. Het betreft een opleiding zonder afstudeerrichtingen die te Brussel wordt georganiseerd.

De in het eerste lid bedoelde accreditatie geldt vanaf de aanvang van het academiejaar 2012-2013 tot en met het einde van het academiejaar 2019-2020.

Den Haag, 19 april 2012

Voor de NVAO,

Lucien Bollaert
(bestuurder)

¹ Conform de bepalingen vermeld in de handleiding accreditatie kan een instelling opmerkingen en bezwaren formuleren op het ontwerp van accreditatierapport. Bij e-mail van 6 april 2012 heeft de instelling gereageerd op het ontwerp van accreditatierapport. Dit heeft geleid tot enkele aanpassingen in het accreditatierapport.

– naam instelling	Vrije Universiteit Brussel
– adres instelling:	Pleinlaan 2 B-1050 BRUSSEL
– aard instelling	ambtshalve geregistreerd
– graad, kwalificatie	Master of science in de ingenieurswetenschappen: architectuur / Master of Science in Architectural Engineering
– specificatie	of Science
– niveau en oriëntatie	master
– studieomvang	120 studiepunten
– opleidingsvarianten	
– afstudeerrichtingen:	geen
– studietraject voor werkstudenten:	nvt
– vestiging opleiding	Brussel
– onderwijstaal	Nederlands en Engels
– (delen van) studiegebieden	Toegepaste wetenschappen
– bijkomende titel	burgerlijk ingenieur-architect